

Overlærere i Købstadkommunerne maa blive fuldt ud affholdte af Statskassen.“

Disse to Henstillinger forekommer det mig, man burde tage Hensyn til, naar man skal lovgive paa et Omraade, der er saa vigtigt som dette, og som ubestrideligt kræver meget betydelige Udgifter af Kommunernes Kasse. Den ærede Ordfører var jo inde paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem Købstadkommunernes og Landkommunernes Udgifter. Han anstillede en Procentberegning af Skolevæsenets Udgifter i Forhold til Kommunernes øvrige Udgifter og kom da til det Resultat, at Købstadkommunerne ikke vare traadte for nær ved det, der nu foreslaas. Det er imidlertid ganske umuligt at sammenligne Købstadkommunernes og Landkommunernes Udgifter. Det er ganske naturligt, at Købstadkommunerne have ganske andre Udgifter paa mangfoldige Omraader end Landkommunerne. Saadant noget som Gadernes Brolægning og mange andre Ting, der skulle varetages i Købstadkommunerne, have Landkommunerne ikke at varetage, og man kan derfor ikke sammenligne de to Slags Kommuners Udgifter med hinanden.

Det forekommer mig derfor ikke, at det er lykkedes for Flertallet at inødekomme de Ønsker, der ere rejste af Kommunerne. Det er lykkedes fuldt ud for Landkommunerne, men overfor Købstadkommunerne er det lykkedes saa lidt, at man endda lægger 86,000 Kr.s Tillæg mere paa dem end efter Regeringsforslaget. Landkommunernes Udgifter, det erkender jeg, ere efter Flertallets Forslag lettede, idet man har lagt noget over paa Staten og gjort Indskrænkninger paa forskellige Omraader, hvorved man er naaet til en Nedgang med det, disse Kommuner vilde faa efter Regeringsforslaget. Men for Købstadkommunerne forekommer det mig, at der er handlet ret uretfærdigt og i alt for ringe Grad taget Hensyn til de Ønsker, som der var rejst. Indskrænkningen i de Byrder, som er sket for Landkommunernes Vedkommende, er jo sket dels ved at lægge Halvdelen af det Tillæg til Grundlønnen, som er nævnt i Lovforslagets § 2, over paa Staten. Og endvidere er man naaet til Bespærelser ved visse Forandringer i Forslaget, blandt andet ved Forringelse af Regeringsforslaget paa enkelte Punkter. Jeg nævner saaledes, at man overfor Andenlærerne, som efter Regeringsforslaget skulde have et Tillæg af 25 pCt. til de nugældende Grundløninger ligesom de andre Lærere, har fastsat 100 Kr. som det Tillæg, der skal gives, medens en Anden-

lærer, der f. Eks. nu har 600 Kr., efter Regeringsforslaget dog vilde faa 150 Kr. Det er den Slags Smaabehageligheder, som Flertallet har givet til de daarligst stillede af dem, vi skulle lovgive om. Vi kunne ikke billige denne Fremgangsmaade og beklage, at Flertallet eller de Mindretal, der have dannet sig, ikke have kunnet følge os med Hensyn til vort principale Forslag, som ganske sikkert var det mest gavnlige, og at de end ikke have kunnet gaa med til de i Forhold til Flertallets lidt videregaaende Forslag om Ændringer, som vi have stillet til Regeringsforslaget.

Med Hensyn til de Ændringsforslag, der ere stillede af Mindretallet, skal jeg nu gøre nogle Bemærkninger. Der er for det første under Nr. 1 stillet et Ændringsforslag, som tilsyneladende er ret lille, men som gaar ud paa at ligestille København med Landets øvrige Kommuner. Den nuværende Ordning med Hensyn til Københavns Skolevæsen stammer vistnok fra 1844 eller noget lignende, altsaa fra før vi havde en Rigsdag; saa langt tilbage gaar den Ordning, der er fastsat for København. Men at man derfor skulde vedblive at lade København indtage en Særstilling med Hensyn til Skolevæsenets Ordning, forekommer mig urimeligt. Vi ere dog inde paa at lovgive og reformere Skolevæsenet for hele Landet, og navnlig, naar der er Tale om Lærerlønninger, synes det mig dog, at der er ingen som helst Grund til at anvende en særlig Fremgangsmaade overfor en enkelt Kommune i Landet, men at man burde lade de samme Principper være raadende overfor København som overfor Hillerød eller hvilken som helst anden By. I Regeringsforslaget foreslaas det fremtidig at yde Københavns Kommune et Tilskud paa 360,000 Kr.

Det har jo tidligere været en hel Del mindre, men hvorfor man er kommen til dette Tal, har det ikke været os muligt at faa Øje paa; det er jo en temmelig vilkaarlig Beregning, man har anvendt, nemlig Antallet af de Børn, der gaa i Skolerne, men man har endda ikke anvendt det rigtige Børnetal, hvad der allerede blev omtalt ved Sagens første Behandling. I Regeringsforslaget regnes der med et Børnetal paa 42,000, medens det rigtige Tal er 47,000. Hvis Tilskuddet nu skulde beregnes efter Børnetallet og efter det rigtige Børnetal, saa vilde det i Forhold til, hvad der ydes til de andre Kommuner, efter Børnetallet blive 555,000 Kr., som Københavns Kommune skulde have i Tilskud. Men overfor alle de andre Kom-